

คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในยุคดิจิทัล Qualifications of Desirable Accountant of Enterprises in the Digital Era

ณัชชา คล้ายสุบรรณ¹ และ กุสุมา คำพิทักษ์¹

Nachar Klaysuban¹ and Kusuma Dumpitukse¹

¹หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

¹Master of Business Administration Program, Rajamangala University of Technology thanyaburi

Received: October 31, 2019

Revised: January 5, 2020

Accepted: January 7, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในยุคดิจิทัล (2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในยุคดิจิทัล จำแนกตามลักษณะธุรกิจอุตสาหกรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือผู้จัดการฝ่ายบัญชีในนิคมอุตสาหกรรมบางชัน จังหวัดกรุงเทพมหานคร และนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการจำนวน 240 แห่ง ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติพรรณนา ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอนุมานประกอบด้วย independent sample t-test และ One way ANOVA ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้จัดการฝ่ายบัญชีต่อคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในยุคดิจิทัลในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยความต้องการลำดับที่ 1 ได้แก่คุณสมบัติด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านที่มีความต้องการคือด้านทักษะทางลักษณะเฉพาะบุคคล ในเรื่องของความรับผิดชอบในหน้าที่สามารถจัดการตนเองได้ ลำดับที่ 2 ได้แก่คุณสมบัติด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านที่มีความต้องการคือด้านการบัญชีการเงินและวิชาที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องของจริยธรรมทางวิชาชีพ ลำดับที่ 3 ได้แก่คุณสมบัติด้านความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านที่มีความต้องการคือระบบการยื่นเอกสารผ่านอิเล็กทรอนิกส์ ในเรื่องของระบบการชำระเงินผ่านอินเทอร์เน็ต ลำดับที่ 4 ได้แก่คุณสมบัติด้านทักษะด้านภาษา ด้านที่มีความต้องการคือภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ ในเรื่องของทักษะในการอ่านภาษาต่างประเทศ

คำสำคัญ: คุณสมบัตินักบัญชี, ยุคดิจิทัล, ทักษะทางวิชาชีพ

Abstract

The objectives of this independent study were (1) to study the qualifications of desirable accountants in a digital age, and (2) to compare the qualifications of desirable accountants in a digital age classified by nature of industry. The sample group used in the study was accountant managers from 240 workplaces in Bangchan Industrial Estate in Bangkok and Bangpoo industrial estates in Samut Prakarn Province. Data were collected by using questionnaires. The statistics used for data analysis were descriptive statistics consisting of frequency, percentage, mean and standard deviation and Inferred statistics consisting of independent sample t-test and a One-way ANOVA at the

statistical significance level of 0.05. The study indicated that the level of opinions of accounting managers on the qualifications of desirable accountants of the enterprises in the digital age as a whole was high. The first need of qualifications was professional skills. The area needed was personality skills which included responsibility in duties and the ability to manage oneself. The second desirable qualification was accounting professional knowledge. The areas in demand were accounting, finance, and professional ethics. The third need was the knowledge of digital technology. The demand side was the electronic document submission system which included the internet payment system. The fourth need was language skills. The demands needed were English and other languages in terms of reading skills in foreign languages.

Keywords: qualifications of accountants, a digital era, professional skills

บทนำ

เศรษฐกิจดิจิทัล เป็นนโยบายที่สำคัญเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม และสืบเนื่องจากนโยบายของรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่แถลงต่อรัฐสภา ในส่วนของนโยบายการสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ รัฐบาลได้กำหนดนโยบายให้มีการส่งเสริม ภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างจริงจัง ซึ่งจะทำให้ธุรกิจเจริญก้าวหน้าทันต่อโลกสมัยใหม่ และสามารถแข่งขันได้ (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล, 2558)

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อโครงสร้างองค์กร และการบริหารจัดการ จนทำให้บทบาทและคุณสมบัติของนักบัญชีเปลี่ยนแปลงไป นักบัญชีในยุคก่อน ถูกกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ด้วยการบันทึกบัญชี วางระบบบัญชี จัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด แล้วส่งข้อมูลบัญชีให้กับผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป (สุวรรณ หวังเจริญเดช, 2560) เนื่องจากปัจจุบันเศรษฐกิจได้มีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคแห่งเศรษฐกิจดิจิทัล ดังนั้นนักบัญชีในยุคดิจิทัลจึงมีการขยายบทบาทออกไปจากความรับผิดชอบเดิม ไปสู่บทบาทที่ช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กรมากขึ้น โดยนักบัญชีจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจดิจิทัล กระบวนการ

ทำงานขององค์กร ความพร้อม ด้านวิชาชีพ กฎหมาย ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัลและความพร้อมขององค์กร ซึ่งจะทำให้กับบัญชีต้องมีบทบาทและคุณสมบัติเพิ่มมากขึ้น ทั้งในด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ขององค์กร การนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้กับงานบัญชี รวมทั้งการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลที่มีส่วนช่วยในการตัดสินใจ ของผู้บริหาร ด้วยเหตุนี้คุณสมบัติที่นักบัญชีในยุคดิจิทัล จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สถานประกอบการต้องการ (บรรจงจิตต์ อังศุสิงห์, 2561)

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษา คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในยุคดิจิทัล ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึง คุณสมบัติของนักบัญชีในยุคดิจิทัลตามความต้องการของสถานประกอบการ ซึ่งผลดังกล่าวสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในทาง การพัฒนาบุคลากรทางด้าน ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ทักษะทางวิชาชีพ ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และทักษะด้าน ภาษาให้กับองค์กร นักบัญชีสามารถนำข้อมูลไปใช้พัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการในยุคดิจิทัลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในยุคดิจิทัล มีการกำหนด วัตถุประสงค์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการวิจัยตามความ

เป็นมาและความสำคัญของปัญหา ดังนี้

1. เพื่อศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่สถานประกอบการต้องการ ด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัล และทักษะด้านภาษา

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการตาม ลักษณะธุรกิจอุตสาหกรรม

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2557) ได้กำหนดคุณสมบัติสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีให้ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาสากล (International Education Standard: IES) ที่ออกโดยสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) ทั้ง 8 ฉบับ โดยมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศฉบับนี้ได้มีการปรับปรุง อธิบายหลักการที่ใช้ในการกำหนดและสื่อสารข้อกำหนดสำหรับการเข้าสู่หลักสูตรวิชาชีพทางบัญชีโดยข้อกำหนดในการเข้าสู่วิชาชีพบัญชีได้กล่าวไว้ในมาตรฐานการศึกษาฉบับที่ 2-6

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (2561) ช้อบบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานของจรรยาบรรณ ดังต่อไปนี้

1. ความซื่อสัตย์สุจริต
2. ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ
3. ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน
4. การรักษาความลับ
5. พหุติกรรมทางวิชาชีพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2562) เรื่องมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชีในส่วนของคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์และมาตรฐานการเรียนรู้

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย

1. การมีคุณธรรมจริยธรรม ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความรับผิดชอบต่องาน วิชาชีพ และสังคม

2. มีความรอบรู้ในศาสตร์ทางการบัญชีและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง สามารถบูรณาการและประยุกต์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม และมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3. มีทักษะทางวิชาชีพบัญชี สามารถใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ และมีคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ

4. มีความคิดสร้างสรรค์และความรับผิดชอบในงานที่ทำร่วมกับผู้อื่น รวมถึงสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นร่วมมือร่วมพลังเพื่อสร้างสรรค์การพัฒนาวิชาชีพการบัญชี

5. มีความสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย และสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรมสรรพากรสำนักวิชาการแผนภาษี (2559) การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ National e-Payment โครงการระบบภาษีและเอกสารธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์

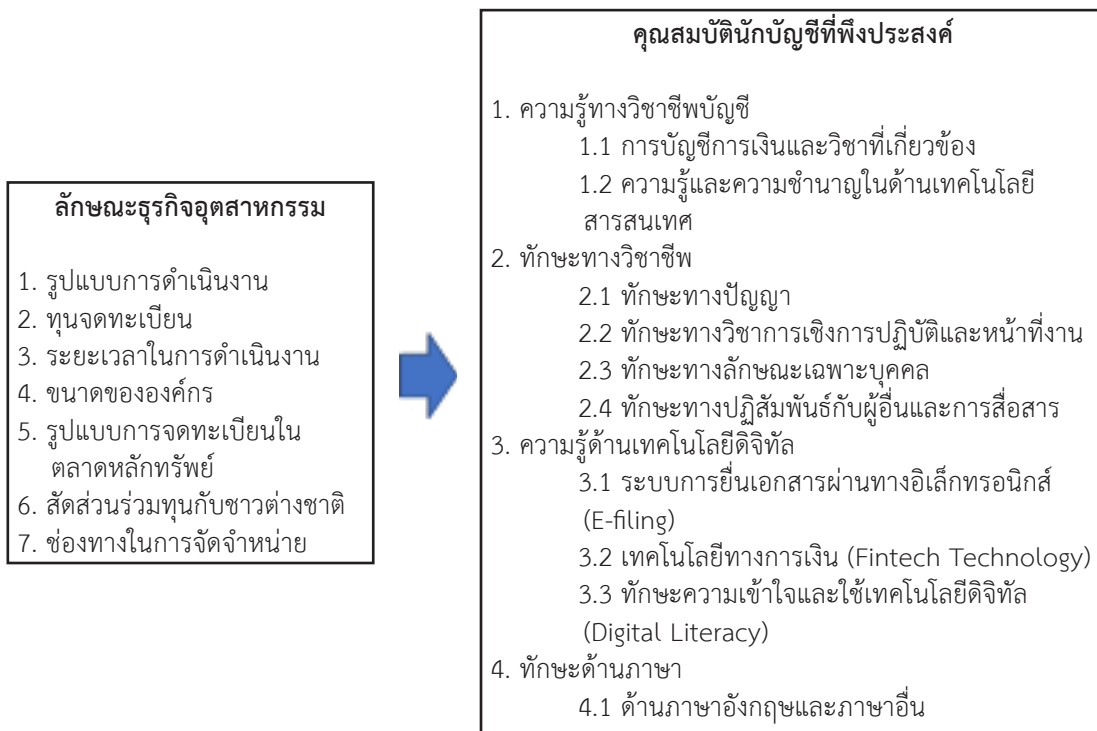
รายละเอียดของโครงการนี้ประกอบด้วยรายละเอียด 3 โครงการ ซึ่งมีรายละเอียดที่แตกต่างกันดังนี้

1. e-withholding Tax ระบบภาษีหัก ณ ที่จ่ายอิเล็กทรอนิกส์ เปลี่ยนจากการหักภาษี ณ ที่จ่ายแบบเดิมให้ผู้จ่ายเงินได้ส่งให้ธนาคารกลายเป็นผู้ทำหน้าที่หักภาษีและนำส่งข้อมูลการหักภาษีให้กับสรรพากร ทั้งการจ่ายเงินทั้งในและต่างประเทศ โดยระบบนี้เริ่มใช้งานแล้ว

2. e-Tax Invoice/e-Receipt ระบบใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ เปลี่ยนการจัดทำใบกำกับภาษีและใบรับเงินเป็นรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ และจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบออนไลน์ผ่านระบบของกรมสรรพากร โดยเริ่มจากธุรกิจรายใหญ่ที่มีรายได้เกิน 30 ล้านบาท ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2561

3. e-filing ระบบการชำระภาษีผ่านอินเทอร์เน็ต ให้ยื่นแบบแสดงรายการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ยกเลิกการยื่นแบบกระดาษ(ยกเว้นแต่บางกรณี) เริ่มจากธุรกิจรายใหญ่ที่มีรายได้เกิน 30 ล้านบาท ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562

กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

สถานประกอบการที่มีรูปแบบการดำเนินงาน ทุนจดทะเบียน ระยะเวลาในการดำเนินงาน ขนาดขององค์กร รูปแบบการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ สัดส่วนร่วมทุนกับชาวต่างชาติ และช่องทางการจัดจำหน่ายแตกต่างกัน มีความต้องการคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายบัญชีของสถานประกอบการในกลุ่มนิคมอุตสาหกรรมบางชัน จังหวัดกรุงเทพมหานคร และกลุ่มนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนทั้งสิ้น 240 แห่ง (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, 2561) ซึ่งเป็นลักษณะธุรกิจอุตสาหกรรมทั้งสองแห่ง

การศึกษานี้ใช้กลุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น คือกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาจากการตัดสินใจของผู้วิจัยเอง ลักษณะของกลุ่มที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้คือแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยกำหนดขึ้นเพื่อให้ครอบคลุม วัตถุประสงค์ของการวิจัยและตัวแปรของการวิจัย โดยทำการศึกษาค้นคว้าจาก แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิด ซึ่งแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งรายละเอียดของคำถามออกเป็น 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานประกอบการ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ใช้กลุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น คือกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างโดย

พิจารณาจากการตัดสินใจของผู้วิจัยเอง ลักษณะของกลุ่ม
ที่เลือกเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

แหล่งข้อมูลในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น
2 ประเภทคือ

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่
ข้อมูล ที่เกิดจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง
2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่
ข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของ
ผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติพรรณนา(Descriptive
Statistics) โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ
สถานประกอบการโดยใช้สถิติพรรณนา(Descriptive

Statistics) โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ
คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ โดยใช้หลักสถิติเชิง
พรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน ผู้วิจัยทำการทดสอบสมมติฐาน
ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป จากการนำข้อมูลจาก
การตอบแบบสอบถาม เข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ทางสถิติ
โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่ม
ตัวอย่างที่มี 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent
Sample t-Test) การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง
ค่าเฉลี่ยตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ด้วยการวิเคราะห์ความ
แปรปรวนจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA) กำหนด
ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ (Level of Significance)
ที่ 0.05

ผลการวิจัย

ตาราง 1

ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในภาพรวม

คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ การแปล ผล
1. ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี	4.156	.5137	มาก
2. ทักษะทางวิชาชีพ	4.271	.4781	มาก
3. ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล	3.803	.5633	มาก
4. ทักษะด้านภาษา	3.712	.7599	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.028	.4656	

ตาราง 2

ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์รายละเอียดในภาพรวม

คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ การแปลผล
1. ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี			
1.1 การบัญชีการเงินและวิชาที่เกี่ยวข้อง	4.308	.531	มากที่สุด
1.2 ความรู้และความชำนาญในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.854	.646	มาก
2. ทักษะทางวิชาชีพ			
2.1 ทักษะทางปัญญา	4.233	.547	มากที่สุด
2.2 ทักษะทางวิชาการเชิงการปฏิบัติและหน้าที่งาน	4.150	.605	มาก
2.3 ทักษะทางลักษณะเฉพาะบุคคล	4.352	.496	มากที่สุด
2.4 ทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร	4.253	.541	มากที่สุด
3. ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล			
3.1 ระบบการยื่นเอกสารผ่านอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Filing)	4.071	.667	มาก
3.2 เทคโนโลยีทางการเงิน (Financial Technology)	3.392	.744	ปานกลาง
3.3 ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy)	4.028	.624	มาก
4. ทักษะด้านภาษา			
4.1 ภาษาอังกฤษและภาษาอื่น	3.712	.759	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.035	.614	

ผลการวิจัยจากตารางที่ 1 และตารางที่ 2 พบว่า คุณสมบัติที่นักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้จัดการฝ่ายบัญชี โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.028 เมื่อพิจารณารายคุณสมบัติพบว่า อยู่ในระดับมากทุกประเด็น เช่นเดียวกัน โดยความต้องการลำดับที่ 1 ได้แก่คุณสมบัติด้านทักษะทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.271 ด้านที่มีความต้องการคือด้านทักษะทางลักษณะเฉพาะบุคคล ในเรื่องของความรับผิดชอบในหน้าที่ สามารถจัดการตนเองได้ ลำดับที่ 2 ได้แก่คุณสมบัติด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.156 ด้านที่มีความต้องการคือด้านการบัญชีการเงินและวิชาที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องของจริยธรรมทางวิชาชีพ ลำดับที่ 3 ได้แก่คุณสมบัติด้านความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.803 ด้านที่มีความต้องการคือระบบการยื่นเอกสารผ่านอิเล็กทรอนิกส์ ในเรื่องของระบบการชำระเงินผ่านอินเทอร์เน็ต ลำดับที่ 4 ได้แก่คุณสมบัติด้านทักษะด้านภาษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.712 ด้านที่มีความต้องการคือภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ ในเรื่องของทักษะในการอ่านภาษาต่างประเทศ

ตาราง 3

แสดงผลการทดสอบของสถานประกอบการที่มีรูปแบบการดำเนินงานแตกต่างกัน จะมีความต้องการคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์แตกต่างกัน

คุณสมบัติของนักบัญชี ที่พึงประสงค์	บริษัทจำกัด N = 210		บริษัทจำกัด (มหาชน) N = 30		t	Sig
	Mean	SD	Mean	SD		
ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี	4.143	0.537	4.256	0.291	-1.741	.087
ทักษะทางวิชาชีพ	4.251	0.501	4.417	0.231	-3.046	.003**
ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล	3.762	0.584	4.095	0.247	-5.504	.000**
ทักษะด้านภาษา	3.671	0.786	4.000	0.455	-3.312	.002**
ภาพรวมคุณสมบัติ	3.999	0.488	4.232	0.153	-5.330	.000**

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยจากตารางที่ 3 พบว่า สถานประกอบการที่มีรูปแบบการดำเนินงานแตกต่างกัน ได้แก่ 1) บริษัทจำกัด 2) บริษัทจำกัด (มหาชน) มีความต้องการคุณสมบัติ

ของนักบัญชีที่พึงประสงค์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 4

แสดงผลการทดสอบของสถานประกอบการที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานแตกต่างกัน จะมีความต้องการคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์แตกต่างกัน

คุณสมบัติของนักบัญชี ที่พึงประสงค์	ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี	ระหว่างกลุ่ม	.763	2	.381	1.451	.236
	ภายในกลุ่ม	62.325	237	.263		
	รวม	63.088	239			
2. ทักษะทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	1.792	2	.896	4.018	.019*
	ภายในกลุ่ม	52.838	237	.223		
	รวม	54.630	239			
3. ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	3.907	2	1.954	6.435	.002**
	ภายในกลุ่ม	71.945	237	.304		
	รวม	75.852	239			
4. ทักษะด้านภาษา	ระหว่างกลุ่ม	9.338	2	4.669	8.598	.000**
	ภายในกลุ่ม	128.700	237	.543		
	รวม	138.038	239			
ภาพรวมคุณสมบัติ	ระหว่างกลุ่ม	2.416	2	1.208	5.796	.003**
	ภายในกลุ่ม	49.401	237	.208		
	รวม	51.818	239			

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยจากตารางที่ 4 พบว่า สถานประกอบการที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานแตกต่างกัน ได้แก่ 1) ต่ำกว่า 10 ปี 2) 11-20 ปี 3) 20 ปีขึ้นไป มีความต้องการ

คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 5

แสดงผลการทดสอบของสถานประกอบการที่มีสัดส่วนร่วมทุนกับชาวต่างชาติแตกต่างกัน จะมีความต้องการคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์แตกต่างกัน

คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์	ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	.595 62.494 63.088	2 237 239	.297 .264	1.128	.325
2. ทักษะทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.540 53.090 54.630	2 237 239	.770 .224	3.437	.034*
3. ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2.869 72.983 75.852	2 237 239	1.435 .308	4.658	.010*
4. ทักษะด้านภาษา	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	8.602 129.436 138.038	2 237 239	4.301 .546	7.875	.000**
ภาพรวมคุณสมบัติ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.553 50.265 51.818	2 237 239	.776 .212	3.661	.027*

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยจากตารางที่ 5 พบว่า สถานประกอบการที่มีสัดส่วนร่วมทุนกับชาวต่างชาติแตกต่างกัน ได้แก่ 1) ไม่มีสัดส่วน 2) มีสัดส่วนไม่เกิน 49% 3) มีสัดส่วนมากกว่า

49% มีความต้องการคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในยุคดิจิทัล โดยกลุ่มตัวอย่างคือผู้จัดการฝ่ายบัญชีจากนิคมอุตสาหกรรมบางชัน จังหวัดกรุงเทพมหานคร และนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า

คุณสมบัติด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี และทักษะทางวิชาชีพ มีความต้องการในระดับมาก แสดงว่าผู้ทำบัญชีมีบทบาทสำคัญต่อสถานประกอบการ คุณภาพของข้อมูลที่ดี ย่อมส่งผลต่อคุณภาพของข้อมูลทางบัญชี จึงทำให้ผู้ทำบัญชีต้องมีความรู้และประสบการณ์ในการจัดทำบัญชีอย่างถูกต้อง

ต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป โดยมีการกำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของผู้ทำบัญชีไว้ในมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งจะช่วยพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ทักษะทางวิชาชีพ รวมถึงจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในการปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุมพร บุญทอง (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณสมบัติส่วนบุคคล ปัจจัยกระบวนการความรู้ ความเข้าใจ และปัจจัยกระบวนการทำงาน ที่มีผลต่อความพร้อมของนักบัญชีไทยเพื่อการรองรับเศรษฐกิจดิจิทัล ผลการศึกษาพบว่า ระดับความพร้อมเพื่อการรองรับเศรษฐกิจ

ดิจิทัลอยู่ในระดับมากได้แก่ ด้านวิชาชีพบัญชี ด้านกฎหมาย ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านองค์กร และ มงคล กิติวุฒิกโร และมนัสดา ชยสวนิยากรณ์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาการบัญชีในความ ต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดมุกดาหาร ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะบัณฑิตสาขาการบัญชีตาม ความต้องการของสถานประกอบการคือทักษะทางวิชาชีพ ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ 1) ด้าน ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ 2) ด้านทักษะ วิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล 5) ทักษะการ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร

คุณสมบัติด้านความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล พบ ว่าอยู่ในระดับมาก แสดงว่าสถานประกอบการเห็นความ สำคัญของการยื่นแบบรายการภาษีผ่านทางอินเทอร์เน็ต เนื่องจากกรมสรรพากรได้มีการพัฒนาระบบเพื่อให้ผู้เสีย ภาษีสามารถดำเนินการผ่านช่องทางทางอิเล็กทรอนิกส์ อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การป้อนข้อมูลที่ต้องกรอกในแบบ แสดงรายการที่ได้รับอนุญาตให้ยื่นผ่านทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกให้สถานประกอบการ ทั้ง ในด้านการประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิด ของกรมสรรพากร สำนักวิชาการแผน ภาษี (2559) และอนุชิต ศิริขันธ์กร (2562) ได้ให้ความรู้ แรงคิด และเล็งเห็นความสำคัญด้าน ระบบการยื่นเอกสาร ผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-filing) ส่วนพิมรักษ์ พรหมปา รัต (2559) และสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (2561) มี แนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมเทคโนโลยี ทางการเงิน (Fintech Technology) และธิดา แซ่ซัน และ ทศนีย์ หมอสอน (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การรู้ดิจิทัล นิยาม องค์ประกอบ และสถานการณ์ในปัจจุบัน และพร ชนิตร ลินราช (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการรู้ ดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ทั้งหมดนี้ได้ให้ความ สำคัญเกี่ยวกับ ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

คุณสมบัติด้านทักษะด้านภาษา พบว่าอยู่ในระดับ มาก สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยจำเป็นต้องมีการติดต่อ สื่อสารกับชาวต่างชาติ โดยเฉพาะสถานประกอบการที่มี ชาวต่างชาติถือหุ้น ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อด้านการค้า หรือการลงทุน นักบัญชีในปัจจุบันมีบทบาทสำคัญในการ

ติดต่อสื่อสารให้มีความรู้ความเข้าใจในข้อมูลทางบัญชีรวม ทั้งเป็นคู่คิดคู่กับผู้บริหาร ดังนั้นนักบัญชีจึงมีความตื่นตัว ในการพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้อง กับ ขนิษฐา นิลรัตนานนท์ (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัย ที่มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทย เพื่อ รองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลการศึกษาพบว่า ความพร้อมด้านวิชาชีพบัญชี มีความพร้อมในระดับมาก ได้แก่ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านภาษา ด้านกฎหมาย ด้านวิชาชีพ

สรุปลำดับความต้องการคุณสมบัติของนักบัญชีที่ พึ่งประสงค์ของผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรม บางชั้น จังหวัดกรุงเทพมหานคร และนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัด สมุทรปราการ มีความต้องการดังนี้ ทักษะทางวิชาชีพมี ความต้องการสูงสุดโดยเฉพาะ ทักษะทางลักษณะเฉพาะ บุคคล ในด้านความรับผิดชอบในหน้าที่ สามารถจัดการ ตนเองได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ลำดับรองลงมาคือ ความ รู้ทางวิชาชีพบัญชี โดยเฉพาะในส่วนของ การบัญชีการเงิน และวิชาที่เกี่ยวข้อง ในด้านจริยธรรมทางวิชาชีพ ลำดับ ที่สามคือ ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในส่วนของ ระบบ การยื่นเอกสารผ่านอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Filing) ใน ด้าน ระบบการชำระภาษีผ่านอินเทอร์เน็ต ลำดับสุดท้าย คือ ทักษะด้านภาษาในส่วนของ ภาษาอังกฤษและภาษา อื่น ในด้านการอ่านภาษาต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิจัยสามารถนำไปพัฒนาหลักสูตรการ เรียนการสอนด้านความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีเนื้อหา ที่ทันสมัยให้สอดคล้องกับยุคปัจจุบันตรงกับความต้องการ ของสถานประกอบการ
2. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาขีด ความสามารถของนักบัญชี ในเรื่องของคุณสมบัติของนัก บัญชีที่พึงประสงค์ ในด้านของ ความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ทักษะทางวิชาชีพ ความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และทักษะ ด้านภาษา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสถาน ประกอบการ
3. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้กับหน่วยงานต่าง ๆที่มีความสนใจ เกี่ยวกับคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ โดยนำไปพัฒนาต่อยอดได้

References

- Federation of Accounting Professions In the royal patronage (2014). *International education standard for entrepreneurs accounting profession*
- Federation of Accounting Professions In the royal patronage (2018). *Regulations of the federation of accounting professions on the ethics of the people accounting profession*
- Industrial Estate Authority of Thailand. (2018). *List of industrial estates of Thailand*
- Kittiwutkrai, M., & Chaisavaneeyakon, M. (2016). Characteristics of graduates in accounting in needs of establishments in Mukdahan province. *Journal of research and development valai alongkorn in the Royal Patronage*, 12(1), 1-35
- Leenarat, P. (2017). Digital literacy skills to improve learning quality. *Journal of Chiang Mai University Library*, 61(2), 77-81
- Ministry of Education. (2019). *Bachelor's degree qualification standard accounting branch in terms of features of desirable graduates and learning standards*
- Nilattananon, K. (2016). Factors affecting the readiness of Thai accounting professionals to support Asean Economic Community. *Journal of accounting professions*, 12(33), 27-31.
- Office of the Permanent Secretary for Finance (2018). *Guidelines for the development and promotion of the financial technology industry. (Financial Technology: Fintech)*. Bangkok: Fiscal Information Group
- Office of Digital Economy Promotion (2015). *Digital economy*. Bangkok: Office of the Economic Development Board. and the National Society
- Phromparit, P. (2016). *Financial technology in the digital age*. Bangkok: Stock Exchange of Thailand
- Sasun, T., & Morson, T. (2016). Digital literacy, definition of current elements and situations. *Journal Information science*, 34(4), 118-125.
- Siriratchanikorn, A. (2019). *Electronic payment system*. Bank of Thailand System Policy Department Payment.
- The Revenue Department. (2016). *Implementation of the national e-payment strategic plan*. Bangkok: Bureau of Tax Planning.

